

FSD3490

**Lapsiin kohdistuneet pahoinpitelyepäilyt
2017**

Koodikirja

TIETOARKISTO

Tämän koodikirjan viittaustiedot:

Lapsiin kohdistuneet pahoinpitelyepäilyt 2017 [koodikirja]. Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto [tuottaja ja jakaja], 2021.

Koodikirja on luotu aineiston versiosta 1.0 (12.8.2021).

Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto
33014 Tampereen yliopisto

Asiakaspalvelu:
asiakaspalvelu.fsd@uta.fi
040 190 1442

Palveluportaali Aila:
<https://services.fsd.uta.fi/>

Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto
<http://www.fsd.uta.fi/>

Lukijalle

Tämä koodikirja on osa Tietoarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa FSD3490. Aineisto on kuvailtu mahdollisimman yksityiskohtaisesti suomeksi ja englanniksi. Datatiedostosta on tarkistettu muun muassa muuttujien jakaumat, puuttuvat tiedot, muuttujien selitteet ja arvojen selitteet. Tarvittaessa datatiedosto on anonymisoitu. Aineistoon ja sen tekijöihin tulee viitata asianmukaisesti kaikissa julkaisuissa ja esityksissä, joissa aineistoa käytetään. Tietoarkiston antaman malliviittaustiedon voi merkitä lähdeluetteloon sellaisenaan tai sitä voi muokata julkaisun käytäntöjen mukaisesti. Malliviittaus:

Fadjukoff, Mari (Tampereen yliopisto): Lapsiin kohdistuneet pahoinpitelyepäilyt 2017 [sähköinen tietoaaineisto]. Versio 1.0 (2021-08-12). Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto [jakaja]. <http://urn.fi/urn:nbn:fi:fsd:T-FSD3490>

Tietoaarkistoon on lähetettävä viitetiedot kaikista julkaisuista, joissa käyttäjä hyödyntää aineistoa. Aineiston alkuperäiset tekijät ja tietoaarkisto eivät ole vastuussa aineiston jatkokäytössä tuotetuista tuloksista ja tulkinnoista.

Koodikirjan alussa on tiedot aineiston sisällöstä, aineiston rakenteesta ja keruusta sekä luettelo tietoaarkistoon ilmoitetuista julkaisuista, joissa aineistoa on hyödynnetty. Toinen osa sisältää tiedot muuttujista: muuttujien nimet, kysymystekstit ja suorat jakaumat. Kolmannesta osasta löytyvät hakemistot.

Tässä koodikirjassa esitetyt muuttujien jakaumat on tuotettu SPSS-tiedostoista. Jakaumataulukoiden esitetty muuttujan saamat arvot, vastaavat frekvenssit (n), frekvenssit prosentteina (%) ja validit prosentit (v. %), joissa on huomioitu puuttuvat arvot. Kaikki jakaumat ovat painottomia. Jos aineisto sisältää painomuuttujia ne löytyvät muuttujaluettelon lopusta. Joidenkin muuttujien osalta suorat jakaumat on korvattu kuvailevilla tunnusluvulla. Avokysymyksistä luokiteltuja vaihtoehtoja ei ole yleensä otettu mukaan koodikirjaan.

Jakaumat saattavat sisältää puuttuvia tietoja. Merkintä "tieto puuttuu (SYSMIS)" viittaa puuttuvaan havaintoon. Merkintä "tieto puuttuu (User missing)" viittaa muuhun puuttuvaan tietoon, esimerkiksi arkistossa määritellyyn puuttuvaan tietoon (user missing). Useissa tapauksissa aineiston käyttäjän on harkittava myös muiden arvojen koodaamista puuttuvaksi tiedoksi (esim. 'en halua sanoa' tai 'en osaa sanoa').

Koodikirja voi sisältää myös erilaisia liitteitä. Tyypillisin liite on kyselylomake.

Sisältö

1	Aineiston kuvailu	1
1.1	Aineiston otsikot ja datan versio	1
1.2	Sisällön kuvaus	1
1.3	Aineiston rakenne ja keruu	2
1.4	Aineiston käyttö	3
2	Muuttujat	5
3	Hakemistot	15
3.1	Muuttujat esiintymisjärjestyksessä	15
3.2	Muuttujat aakkosjärjestyksessä	16
3.3	Muuttujaryhmät	17

Luku 1

Aineiston kuvailu

1.1 Aineiston otsikot ja datan versio

Aineiston nimi: Lapsiin kohdistuneet pahoinpitelyepäilyt 2017

Aineiston nimi englanniksi: Suspected Cases of Child Abuse 2017

Koodikirja on luotu aineiston versiosta 1.0 (12.8.2021).

1.2 Sisällön kuvaus

Tekijät

Fadjukoff, Mari (Tampereen yliopisto. Yhteiskuntatieteiden tiedekunta)

Aineiston tekijänoikeudet

Tietoarkiston ja aineiston luovuttajan tekemän sopimuksen mukaisesti.

Aineiston luovuttaja

Fadjukoff, Mari (Tampereen yliopisto. Yhteiskuntatieteiden tiedekunta)

Aineisto luovutettu arkistoon

24.11.2020

Asiasanat

ilmoitukset (tiedonannot); ilmoitusvelvollisuus; lapset (ikäryhmät); lastensuojelu; pahoinpitely; rikosilmoitukset; uhrit; väkivalta

Tieteenala / Aihealue

OKM:n tieteenalaluokitus: Yhteiskuntatieteet

CESSDAn luokitus: Lapset; Loukkaantumiset, haavat ja vammat; Rikollisuus ja lainvalvonta

Sarjakuvaus

Tämä aineisto kuuluu sarjaan:

Aineistot, jotka eivät kuulu sarjaan

Yksittäiset aineistot, jotka eivät kuulu mihinkään sarjaan.

Sisällön kuvaus

Aineisto koostuu poliisin kirjaamista rikosilmoituksista, joissa uhrina on ollut 4-5-vuotias lapsi. Aineisto on muodostettu pääosin vapaamuotoisista ilmoitusteksteistä poimituista tiedoista, jotka on koodattu tilastomuotoon. Arkistoitu aineisto sisältää tiedot kaikista vuonna 2017 kirjatuista ilmoituksista, joissa rikosnimike on pahoinpitely tai lievä pahoinpitely. Tapauksissa, joissa rikosilmoituksen nimikkeenä on ollut sekä lievä pahoinpitely että pahoinpitely, on tapaus arkistoituun aineistoon merkitty vain pahoinpitelynä. Alkuperäistä tutkimusta rahoitti osittain Tampereen yliopistollinen sairaala.

Aineisto sisältää tiedon ilmoitukseen kirjatusta rikostyyppistä sekä tietoja epäilijästä, ilmoittajasta ja epäilystä luokiteltuna. Lisäksi aineistossa on tieto siitä, mistä epäily on herännyt, kauanko rikosta on epäilty ja kuinka suurella viiveellä ilmoitus on tehty. Aineistoon on myös kirjattu lapsen sukupuoli sekä ovatko lapsen vanhemmat eronneet.

1.3 Aineiston rakenne ja keruu

Maa: Suomi

Kohdealue: Suomi

Havaintoyksikkötyyppi: Tapahtuma/prosessi/toiminta

Perusjoukko/otos: Suomessa vuonna 2017 poliisin kirjaamat rikosilmoitukset, joissa uhrina on 4-5-vuotias lapsi

Aineistonkeruun ajankohta: 21.2.2018

Kerääjät: Fadjukoff, Mari (Tampereen yliopisto. Yhteiskuntatieteiden tiedekunta)

Keruumenetelmä: Sisällönkoodaus

Keruväline tai -ohje: Aineistonkeruuohjeistus: poimintaohje tai -suunnitelma

Aineiston ajallinen kattavuus: 2017

Tutkimuksen aikaulottuvuus: Poikkileikkausaineisto

Muuttujien ja havaintojen lukumäärä: Aineistossa on 20 muuttujaa ja 524 havaintoa.

Otantamenetelmä: Kokonaisaineisto

Ei-todennäköisyysotanta: harkinnanvarainen poiminta

Tutkija on harkinnanvaraisesti valinnut aineistonkeruuvuodeksi vuoden 2017 ja 4-5-vuotiaat uhrin, joiden osalta on kerätty kokonaisaineisto rikosilmoituksista.

Lähdeaineistot: Poliisin kirjaamat rikosilmoitukset, 2017

1.4 Aineiston käyttö

Aineiston käytössä huomioitavaa

Tietoarkistoon toimitettu aineisto sisältää ainoastaan ilmoitukset, joissa rikostyyppi oli pahoinpitely tai lievä pahoinpitely.

Tunnisteellisuussyistä tutkija on poistanut arkistoitavasta aineistosta tunnistetietoja sisältävät muuttujat sekä tarvittaessa luokitellut muuttujia karkeammalle tasolle.

Julkaisut

Fadjukoff, Mari (2018) Lapsiin kohdistuneiden rikosepäilyjen esilletulo ja ilmoittaminen. Pro gradu -tutkielma. Tampereen yliopisto: Yhteiskuntatieteiden tiedekunta. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:uta-201810042622>.

Fadjukoff, M., & Harrikari, T. (2020). Epäily lapseen kohdistuneesta rikoksesta - esilletulo ja ilmoittaminen poliisille. YHTEISKUNTAPOLITIIKKA 85 (2020):1

Ajantasainen julkaisuluettelo aineiston kuvailun yhteydessä osoitteessa

<https://services.fsd.uta.fi/catalogue/FSD3490>

Aineiston sijainti

Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto

Painokertoimet

Aineisto ei sisällä painomuuttujia.

Käyttöoikeudet

Aineisto on käytettävissä (B) tutkimukseen, opetukseen ja opiskeluun.

Luku 2

Muuttujat

[FSD_NO] Aineistonumero (lisätty FSD:ssä)

Kysymysteksti

Aineistonumero (lisätty FSD:ssä)

Kuvailevat tunnusluvut

tunnusluku	arvo
kelvollisten havaintojen lkm	524
minimi	3490.00
maksimi	3490.00
keskiarvo	3490.00
keskihajonta	0.00

[FSD_VR] Aineistoversio (lisätty FSD:ssä)

Kysymysteksti

Aineistoversio (lisätty FSD:ssä)

Kuvailevat tunnusluvut

tunnusluku	arvo
kelvollisten havaintojen lkm	524
minimi	1.00
maksimi	1.00
keskiarvo	1.00
keskihajonta	0.00

[FSD_ID] Havaintotunnus (lisätty FSD:ssä)

Kysymysteksti

Havaintotunnus (lisätty FSD:ssä)

Kuvailevat tunnusluvut

tunnusluku	arvo
kelvollisten havaintojen lkm	524
minimi	1.00
maksimi	524.00
keskiarvo	262.50
keskihajonta	151.41

[Q1] Rikosnimike

Kysymysteksti

Rikosnimike

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Lievä pahoinpitely	1	79	15.1	15.1
Pahoinpitely	2	445	84.9	84.9
		524	100.0	100.0

[Q2_1] Tekotapana (yhteen tapaukseen saattaa sisältyä useita tekotapoja): lyöminen

Kysymysryhmän esiteksi

Tekotapana (yhteen tapaukseen saattaa sisältyä useita tekotapoja):

Kysymysteksti

lyöminen

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Ei	0	160	30.5	35.3
Kyllä	1	293	55.9	64.7
tieto puuttuu (SYSMIS)	.	71	13.5	–
		524	100.0	100.0

[Q2_2] Tekotapana (yhteen tapaukseen saattaa sisältyä useita tekotapoja): tukistaminen

Kysymysryhmän esiteksti

Tekotapana (yhteen tapaukseen saattaa sisältyä useita tekotapoja):

Kysymysteksti

tukistaminen

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Ei	0	366	69.8	80.8
Kyllä	1	87	16.6	19.2
tieto puuttuu (SYSMIS)	.	71	13.5	–
		524	100.0	100.0

[Q2_3] Tekotapana (yhteen tapaukseen saattaa sisältyä useita tekotapoja): töniminen, puristaminen tai retuutus

Kysymysryhmän esiteksti

Tekotapana (yhteen tapaukseen saattaa sisältyä useita tekotapoja):

Kysymysteksti

töniminen, puristaminen tai retuutus

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Ei	0	372	71.0	82.1
Kyllä	1	81	15.5	17.9

(taulukko jatkuu seur. sivulla)

2. Muuttujat

(taulukko jatkuu ed. sivulta)

selite	arvo	n	%	v. %
tieto puuttuu (SYSMIS)	.	71	13.5	–
		524	100.0	100.0

[Q2_4] Tekotapana (yhteen tapaukseen saattaa sisältyä useita tekotapoja): jokin muu

Kysymysryhmän esiteksti

Tekotapana (yhteen tapaukseen saattaa sisältyä useita tekotapoja):

Kysymysteksti

jokin muu

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Ei	0	318	60.7	70.2
Kyllä	1	135	25.8	29.8
tieto puuttuu (SYSMIS)	.	71	13.5	–
		524	100.0	100.0

[Q3] Epäilty

Kysymysteksti

Epäilty

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Ei tietoa	1	11	2.1	2.1
Ammattilainen	2	19	3.6	3.6
Isä	3	248	47.3	47.3
Muu	4	18	3.4	3.4
Sukulainen	5	20	3.8	3.8
Molemmat vanhemmat	6	53	10.1	10.1
Vanhempipuoli	7	35	6.7	6.7
Äiti	8	120	22.9	22.9

(taulukko jatkuu seur. sivulla)

(taulukko jatkuu ed. sivulta)

selite	arvo	n	%	v. %
		524	100.0	100.0

[Q4] Lapsen sukupuoli

Kysymysteksti

Lapsen sukupuoli

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
tyttö	1	187	35.7	35.7
poika	2	325	62.0	62.0
ei tietoa	5	12	2.3	2.3
		524	100.0	100.0

[Q5] Ovatko vanhemmat eronneet

Kysymysteksti

Ovatko vanhemmat eronneet

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
eivät	0	204	38.9	42.7
ovat	1	274	52.3	57.3
tieto puuttuu (SYSMIS)	.	46	8.8	—
		524	100.0	100.0

[Q6_1] Epäily perustuu (yhteen tapaukseen saattaa sisältyä useita epäilyperusteita): lapsen omaan kertomaan

Kysymysryhmän esiteksti

Epäily perustuu (yhteen tapaukseen saattaa sisältyä useita epäilyperusteita):

Kysymysteksti

lapsen omaan kertomaan

2. Muuttujat

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Ei	0	182	34.7	39.1
Kyllä	1	284	54.2	60.9
tieto puuttuu (SYSMIS)	.	58	11.1	–
		524	100.0	100.0

[Q6_2] Epäily perustuu (yhteen tapaukseen saattaa sisältyä useita epäilyperusteita): jälkeen

Kysymysryhmän esiteksti

Epäily perustuu (yhteen tapaukseen saattaa sisältyä useita epäilyperusteita):

Kysymysteksti

jälkeen

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Ei	0	365	69.7	77.8
Kyllä	1	104	19.8	22.2
tieto puuttuu (SYSMIS)	.	55	10.5	–
		524	100.0	100.0

[Q6_3] Epäily perustuu (yhteen tapaukseen saattaa sisältyä useita epäilyperusteita): näköhavaintoon

Kysymysryhmän esiteksti

Epäily perustuu (yhteen tapaukseen saattaa sisältyä useita epäilyperusteita):

Kysymysteksti

näköhavaintoon

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Ei	0	376	71.8	80.7
Kyllä	1	90	17.2	19.3
tieto puuttuu (SYSMIS)	.	58	11.1	–
		524	100.0	100.0

[Q6_4] Epäily perustuu (yhteen tapaukseen saattaa sisältyä useita epäilyperusteita): toisen lapsen kertomaan

Kysymysryhmän esiteksti

Epäily perustuu (yhteen tapaukseen saattaa sisältyä useita epäilyperusteita):

Kysymysteksti

toisen lapsen kertomaan

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Ei	0	395	75.4	84.8
Kyllä	1	71	13.5	15.2
tieto puuttuu (SYSMIS)	.	58	11.1	–
		524	100.0	100.0

[Q7] Henkilö, jolle epäily pahoinpitelystä on herännyt

Kysymysteksti

Epäilijät_numeroina

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
äiti	1	132	25.2	28.0
isä	2	52	9.9	11.0
muu yksityishenkilö	4	36	6.9	7.6
päiväkoti	5	130	24.8	27.5
sosiaalitoimi	6	66	12.6	14.0
muu ammattilaistaho	7	56	10.7	11.9
tieto puuttuu (SYSMIS)	.	52	9.9	–
		524	100.0	100.0

[Q8] Henkilö, joka on tehnyt rikosilmoituksen poliisille**Kysymysteksti***Ilmoittajat_numeroina***Frekvenssit**

selite	arvo	n	%	v. %
äiti	1	62	11.8	12.2
isä	2	36	6.9	7.1
muu yksityishenkilö	4	12	2.3	2.4
päiväkoti	5	101	19.3	19.9
sosiaalitoimi	6	203	38.7	40.0
muu ammattilaistaho	7	93	17.7	18.3
tieto puuttuu (SYSMIS)	.	17	3.2	—
		524	100.0	100.0

[Q9] Epäilijä ja ilmoittaja ovat samat**Kysymysteksti***Epäilijä ja ilmoittaja ovat samat***Frekvenssit**

selite	arvo	n	%	v. %
Ei	0	183	34.9	39.5
Kyllä	1	280	53.4	60.5
tieto puuttuu (SYSMIS)	.	61	11.6	—
		524	100.0	100.0

[Q10] Kuinka nopeasti epäilyn heräämisen jälkeen asiasta on ilmoitettu poliisille**Kysymysteksti***Ilmoitus_viive***Frekvenssit**

selite	arvo	n	%	v. %
Samana päivänä	1	42	8.0	11.6
Viikon sisällä	2	151	28.8	41.7
Kuukauden sisällä	3	76	14.5	21.0
Yli kuukausi	4	54	10.3	14.9
Pitkäkestoinen epäily tieto puuttuu (SYSMIS)	5	39	7.4	10.8
	.	162	30.9	–
		524	100.0	100.0

[Q11] Kuinka nopeasti mahdollisen tapahtuman jälkeen epäily pahoinpitelystä on herännyt

Kysymysteksti

Epäily_viive

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Samana päivänä	1	121	23.1	46.7
Viikon sisällä	2	75	14.3	29.0
Yli viikko	3	20	3.8	7.7
Pitkäkestoinen tapahtuma tieto puuttuu (SYSMIS)	4	43	8.2	16.6
	.	265	50.6	–
		524	100.0	100.0

Luku 3

Hakemistot

3.1 Muuttujat esiintymisjärjestyksessä

Aineistonumero (lisätty FSD:ssä) [FSD_NO]	5
Aineistoversio (lisätty FSD:ssä) [FSD_VR]	5
Havaintotunnus (lisätty FSD:ssä) [FSD_ID]	6
Rikosnimike [Q1]	6
Tekotapana (yhteen tapaukseen saattaa sisältyä useita tekotapoja): lyöminen [Q2_1]	6
Tekotapana (yhteen tapaukseen saattaa sisältyä useita tekotapoja): tukistaminen [Q2_2]	7
Tekotapana (yhteen tapaukseen saattaa sisältyä useita tekotapoja): töniminen, puristaminen tai retuutus [Q2_3]	7
Tekotapana (yhteen tapaukseen saattaa sisältyä useita tekotapoja): jokin muu [Q2_4]	8
Epäilty [Q3]	8
Lapsen sukupuoli [Q4]	9
Ovatko vanhemmat eronneet [Q5]	9
Epäily perustuu (yhteen tapaukseen saattaa sisältyä useita epäilyperusteita): lapsen omaan kertomaan [Q6_1]	9
Epäily perustuu (yhteen tapaukseen saattaa sisältyä useita epäilyperusteita): jälkeen [Q6_2]	10
Epäily perustuu (yhteen tapaukseen saattaa sisältyä useita epäilyperusteita): näköhavaintoon [Q6_3]	10
Epäily perustuu (yhteen tapaukseen saattaa sisältyä useita epäilyperusteita): toisen lapsen kertomaan [Q6_4]	11
Henkilö, jolle epäily pahoinpitelystä on herännyt [Q7]	11
Henkilö, joka on tehnyt rikosilmoituksen poliisille [Q8]	12
Epäilijä ja ilmoittaja ovat samat [Q9]	12
Kuinka nopeasti epäilyn heräämisen jälkeen asiasta on ilmoitettu poliisille [Q10]	12
Kuinka nopeasti mahdollisen tapahtuman jälkeen epäily pahoinpitelystä on herännyt [Q11]	13

3.2 Muuttujat aakkosjärjestyksessä

Aineistonumero (lisätty FSD:ssä)	5
Aineistoversio (lisätty FSD:ssä)	5
Epäilijä ja ilmoittaja ovat samat	12
Epäilty	8
Epäily perustuu (yhteen tapaukseen saattaa sisältyä useita epäilyperusteita): jälkeen	10
Epäily perustuu (yhteen tapaukseen saattaa sisältyä useita epäilyperusteita): lapsen omaan kertomaan	9
Epäily perustuu (yhteen tapaukseen saattaa sisältyä useita epäilyperusteita): näköhavaintoon	10
Epäily perustuu (yhteen tapaukseen saattaa sisältyä useita epäilyperusteita): toisen lapsen kertomaan	11
Havaintotunnus (lisätty FSD:ssä)	6
Henkilö, joka on tehnyt rikosilmoituksen poliisille	12
Henkilö, jolle epäily pahoinpitelystä on herännyt	11
Kuinka nopeasti epäilyn heräämisen jälkeen asiasta on ilmoitettu poliisille	12
Kuinka nopeasti mahdollisen tapahtuman jälkeen epäily pahoinpitelystä on herännyt	13
Lapsen sukupuoli	9
Ovatko vanhemmat eronneet	9
Rikosnimike	6
Tekotapana (yhteen tapaukseen saattaa sisältyä useita tekotapoja): jokin muu	8
Tekotapana (yhteen tapaukseen saattaa sisältyä useita tekotapoja): lyöminen	6
Tekotapana (yhteen tapaukseen saattaa sisältyä useita tekotapoja): tukistaminen	7
Tekotapana (yhteen tapaukseen saattaa sisältyä useita tekotapoja): töniminen, puristaminen tai retuutus	7

3.3 Muuttujaryhmät

Muuttujaryhmä

Tekotapana (yhteen tapaukseen saattaa sisältyä useita tekotapoja):

[Q2_1] Tekotapana (yhteen tapaukseen saattaa sisältyä useita tekotapoja): lyöminen	6
[Q2_2] Tekotapana (yhteen tapaukseen saattaa sisältyä useita tekotapoja): tukistaminen	7
[Q2_3] Tekotapana (yhteen tapaukseen saattaa sisältyä useita tekotapoja): töniminen, puristaminen tai retuutus	7
[Q2_4] Tekotapana (yhteen tapaukseen saattaa sisältyä useita tekotapoja): jokin muu	8

Muuttujaryhmä

Epäily perustuu (yhteen tapaukseen saattaa sisältyä useita epäilyperusteita):

[Q6_1] Epäily perustuu (yhteen tapaukseen saattaa sisältyä useita epäilyperusteita): lapsen omaan kertomaan	9
[Q6_2] Epäily perustuu (yhteen tapaukseen saattaa sisältyä useita epäilyperusteita): jälkeen	10
[Q6_3] Epäily perustuu (yhteen tapaukseen saattaa sisältyä useita epäilyperusteita): näköhavaintoon	10
[Q6_4] Epäily perustuu (yhteen tapaukseen saattaa sisältyä useita epäilyperusteita): toisen lapsen kertomaan	11